

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr.2930

Dosar nr.4602/2/2010

Ședința publică de la 20 mai 2011

Președinte: Liliana Vișan	- Judecător
Eugenia Marin	- Judecător
Elena Canțar	- Judecător
Anca Sterie	- Magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Superior al Magistraturii împotriva sentinței nr.2880 din 15 iunie 2010 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal.

La apelul nominal au lipsit părțile: recurentul-pârât Consiliul Superior al Magistraturii și intimații-reclamanți Abaza Mihaela, Achim Minodora, Adam Simona Florica, Alexandrescu Irina, Alexandru Vasile, Antonescu Eugen, Apostolescu Otilia, Babici Marius Gavril, Bârzoianu Georgeta, Butnariu Nicolae Eugen, Calițoiu Andreea Diana, Capătă Stana, Carabaș Zoia, Călin Mirela Emilia, Ceaușu Mihail Alexandru, Checui Ionuț Cătălin, Ciurea Marinela, Comăneci Moșneanu Bogdan, Constantin Cătălina Elena, Constantinescu Monica Georgiana, Corodeanu Mirela Ancuța, Cristache Maria, Croitoru Anca, Croitoru Constantin, Dobre Florin, Dobre Ioana, Dragomir Elena, Dragonu Gelu, Drumcea Daniela, Dumitrescu Mădălina, Dumitru Marius Gabriel, Dumitru Nicolae Cosmin, Dumitru Virginia Vasilica, Durduc Lucian, Firoiu Cristiana Marinela, Frăsineanu Ecaterina, Gheorghiu Anca, Gheorghiu Sofia, Ghica Ionela Irina, Ghinea Iuliu Gabriel, Ghițulescu Călina, Graur Florentina, Gruianu Maria, Guțu Mihaela, Hoajă Adrian, Iacobescu Ruxandra Ioana, Iacobescu Tania Nadia, Ion Crina Elena, Ion Elena Daniela, Ion Georgeta, Ion Maria, Ioncu Violeta, Ionescu Claudia Giorgiana, Ionescu Florinița, Iosif Florea Zoica, Joița Andreea, Liță Cristina, Manda Marius Valentin, Manea

Cristian, Manole Oana Mirela, Marin Alexandra Ioana, Marin Răzvan Alexandru Victor, Martin Ștefania, Măgureanu Cătălina Mariana Carmen, Mecu Tania, Mergea Floraura, Mestecăneanu Florin, Milea Drăguța, Mirea Nicu, Mitran Anica Camelia, Mocanu Maricel, Mocanu Marina Doinița, Modroan Roxana Daniela, Molcuș Marga Silvia, Moldoveanu Gabriel, Munteanu Mircea, Nicolae Emilia, Niculică Oana Alina, Nițulescu Nicoleta, Paștiu Eduard, Păunescu Elena, Petrescu Aurelian, Popa Mariana, Popa Marin, Popescu Carola, Popescu Marius Mihai, Preda Mihaela, Putinei Dumitru Cătălin, Răduțoiu Alexandru, Robescu Claudia Luminița, Savu Marius, Savu Ștefan, S Bengheci Costel, Simion Mădălina Lucia, Stan Rodica, Stancu Ioana, Stancu Laurențiu, Stănici Maria, Stoian Florin, Stroie Iulian, Stroe Tudorița, Șoalcă Aurora Daniela, Ștefănescu Silvia, Tarța Steluța, Trandafir Marian, Tronaru Petronela Georgeta, Tudor Marcel, Tudor Marinela Alina, Țugulea Mihaela Aurora, Urmuliță Mihaela, Ursachi Liviu, Vasile Mihai, Vlad Ileana, Zaharia Moțoc Rodica, Sandu Voichița, Cârjan Maria, Codreanu Elena Rodica, Gheondea Marius Mihai, Stănici Marius Mădălin, Stănilă Gheorghe, Encu Nicușor.

Procedura completă.

Magistratul asistent a prezentat referatul cauzei arătând că recursul este scutit de plata taxei judiciare de timbru, fiind declarat și motivat în termenul legal.

S-a mai referit că părțile au solicitat judecarea cauzei în lipsă astfel cum permit dispozițiile art.242 alin.2 din Codul de Procedură Civilă.

Constatând cauza în stare de judecată, Curtea o reține spre soluționare.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1.Prima instanță

a) Cererea de chemare în judecată

Prin acțiunea înregistrată la Curții de Apel București-Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamantii Abaza Mihaela,

Achim Minodora, Adam Simona Florica, Alexandrescu Irina, Alexandru Vasile, Antonescu Eugen, Apostolescu Otilia, Babici Marius Gavril, Bârzoianu Georgeta, Butnariu Nicolae Eugen, Calițoiu Andreea Diana, Capătă Stana, Carabaș Zoia, Călin Mirela Emilia, Ceaușu Mihail Alexandru, Checiu Ionuț Cătălin, Ciurea Marinela, Comăneci Moșneanu Bogdan, Constantin Cătălina Elena, Constantinescu Monica Georgiana, Corodeanu Mirela Ancuța, Cristache Maria, Croitoru Anca, Croitoru Constantin, Dobre Florin, Dobre Ioana, Dragomir Elena, Dragonu Gelu, Drumcea Daniela, Dumitrescu Mădălina, Dumitru Marius Gabriel, Dumitru Nicolae Cosmin, Dumitru Virginia Vasilica, Durduc Lucian, Firoiu Cristiana Marinela, Frășineanu Ecaterina, Gheorghiu Anca, Gheorghiu Sofia, Ghica Ionela Irina, Ghinea Iuliu Gabriel, Ghițulescu Călina, Graur Florentina, Gruianu Maria, Guțu Mihaela, Hoajă Adrian, Iacobescu Ruxandra Ioana, Iacobescu Tania Nadia, Ion Crina Elena, Ion Elena Daniela, Ion Georgeta, Ion Maria, Ioncu Violeta, Ionescu Claudia Giorgiana, Ionescu Florinița, Iosif Florea Zoica, Joița Andreea, Liță Cristina, Manda Marius Valentin, Manea Cristian, Manole Oana Mirela, Marin Alexandra Ioana, Marin Răzvan Alexandru Victor, Martin Ștefania, Măgureanu Cătălina Mariana Carmen, Mecu Tania, Mergea Floraura, Mestecăneanu Florin, Milea Drăguța, Mirea Nicu, Mitran Anica Camelia, Mocanu Maricel, Mocanu Marina Doinița, Modroan Roxana Daniela, Molcuș Marga Silvia, Moldoveanu Gabriel, Munteanu Mircea, Nicolae Emilia, Niculică Oana Alina, Nițulescu Nicoleta, Paștiu Eduard, Păunescu Elena, Petrescu Aurelian, Popa Mariana, Popa Marin, Popescu Carola, Popescu Marius Mihai, Preda Mihaela, Putinei Dumitru Cătălin, Răduțoiu Alexandru, Robescu Claudia Luminița, Savu Marius, Savu Ștefan, Sbengeci Costel, Simion Mădălina Lucia, Stan Rodica, Stancu Ioana, Stancu Laurențiu, Stănici Maria, Stoian Florin, Stroie Iulian, Stroe Tudorița, Șoalcă Aurora Daniela, Ștefănescu Silvia, Tarța Steluța, Trandafir Marian, Tronaru Petronela Georgeta, Tudor Marcel, Tudor Marinela Alina, Țugulea Mihaela Aurora, Urmuliță Mihaela, Ursachi Liviu, Vasile Mihai, Vlad Ileana, Zaharia Moțoc Rodica, Sandu Voichița, Cârjan Maria, Codreanu Elena Rodica, Gheondea Marius Mihai, Stănici Marius Mădălin, Stănilă Gheorghe, Encu Nicușor au solicitat în

contradictoriu cu pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii constatarea refuzului nejustificat al pârâtului de a soluționa cererea privind emiterea deciziei pentru recunoașterea și acordarea sporului de 10-25% calculat la salariul de bază și care face parte din acesta, determinat de prestarea, în mod sistematic, a unor activități peste durata normală a timpului de lucru și obligarea pârâtului să emită actul administrativ privind recunoașterea și acordarea dreptului solicitat începând cu 01.12.2009 și includerea în dispozițiile de salarizare pe anul 2010.

În motivarea în fapt a cererii, reclamantii au arătat că prin cererea nr.1/5021/1154/26.02.2010 au solicitat emiterea unui act administrativ prin care să se recunoască și să se acorde începând cu data de 01.12.2009 drepturile reglementate de alin. 3 art.13 din Legea nr. 53/1991 și includerea acestora în drepturile salariale stabilite pentru anul 2010.

Au precizat reclamantii că în perioada 2005 - 2009 au efectuat, în mod sistematic, ore peste programul normal de lucru, ore care nu au putut fi compensate cu timp liber corespunzător datorită volumului mare de activitate, dispunându-se plata acestora, în conformitate cu prevederile art. 13 alin. 1 din Legea nr. 53/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Până la data de 12.11.2009, data intrării în vigoare a Legii nr.329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, au fost plătite orele suplimentare, iar după această dată a rămas ca singură alternativă compensarea cu timp liber corespunzător.

Datorită volumului de activitate specifică posturilor și blocării ocupării posturilor vacante au continuat să desfășoare activități peste durata normală a programului de lucru, astfel încât numărul orelor suplimentare ce ar trebui compensate cu timp liber este foarte mare și imposibil de recuperat.

Mai arată reclamantii că instituția le-a achitat drepturile salariale corespunzătoare orelor suplimentare prestate, omițând în mod voit încadrarea acestora în categoria drepturilor prevăzute în mod explicit de alin 3 al art. 13 din Legea nr. 53/1991.

Arată reclamantii că au fost încadrați în categoria personalului căruia i s-au omis aplicarea dispozițiilor art. 3 lit. c și art. 11 din Legea nr. 330/2009, creându-se o disproporție vădită și nejustificată între munca prestată, inclusiv orele prestate suplimentar în mod sistematic, și drepturile salariale recunoscute de ordonatorul principal de credit în sensul limitării forțate a drepturilor salariale și în disprețul legii.

Potrivit dispozițiilor art. 38 și 39 din Legea nr. 53/2003 Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare, *„salariații nu pot renunța la drepturile ce le sunt recunoscute prin lege. Orice tranzacție prin care se urmărește renunțarea la drepturile recunoscute de lege salariaților sau limitarea acestor drepturi este lovită de nulitate”*, salariatul având dreptul la salarizare pentru munca depusă.

În calitate de funcționari publici și personal angajat cu contract individual de muncă în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, conform art. 38 și art. 39 alin. din Legea nr.53/2003 - Codul Muncii, reclamantii nu pot renunța la drepturile ce le sunt recunoscute prin lege, iar limitarea lor este lovită de nulitate deoarece le este garantat dreptul la egalitate în șanse și tratament.

În drept cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 111 din Codul de Procedura Civilă, Constituției României, Legii nr. 53/1991 privind indemnizațiile și celelalte drepturi ale senatorilor și deputaților, precum și salarizarea personalului din aparatul Parlamentului României; Legii nr. 53/2003 Codul Muncii, Legii nr.188/1999 privind statutul funcționarilor publici, republicată, modificată și completată, Decretul nr.167/1958.

b) Întâmpinarea formulată în cauză

Pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată, arătând că potrivit art. 63 alin. 4 din Legea 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, personalul din aparatul propriu al Consiliului Superior al Magistraturii este salarizat potrivit dispozițiilor legale aplicabile aceleiași categorii de personal din aparatul propriu al Parlamentului.

A arătat pârâtul că reclamantii au efectuat, în mod sistematic, în perioada 2007-2009, ore peste programul normal de lucru, care, în

mare parte, nu au putut fi compensate cu timp liber, efectuându-se plata orelor suplimentare potrivit dispozițiilor Codului Muncii.

La data intrării în vigoare a dispozițiilor Legii nr. 329/2009, față de constrângerile bugetare instituite la nivelul autorităților publice, orele prestate peste durata normală a timpului de lucru nu au mai putut fi plătite, instituindu-se modalitatea compensării cu timp liber corespunzător.

Însă, prin actul normativ menționat, nu au fost abrogate prevederile art. 13 alin. 3 din Legea 53/1991, cu modificările și completările ulterioare, în aceste condiții, în salariul brut pe care personalul l-a avut la data de 31.12.2009, nu s-a regăsit echivalentul salarial reprezentat de plata orelor suplimentare efectuate peste programul normal de lucru, dar neremunerate.

c) Sentința și considerentele primei instanțe

Prin sentința nr.2880 din 15 iunie 2010, Curtea de Apel București-Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a admis acțiunea reclamanților împotriva pârâtului Consiliul Superior al Magistraturii și a obligat pârâtul să emită decizia prin care să recunoască reclamanților sporul de 10-25% pentru activități desfășurate peste durata normală a timpului de lucru începând cu 1.12.2009 și includerea acestuia în dispozițiile de salarizare pe anul 2010.

Pentru a pronunța această sentință prima instanță a reținut că potrivit art. 119 alin. 1 din Legea nr. 53/2003, munca suplimentară se compensează prin ore libere plătite în următoarele 30 de zile după efectuarea acesteia. Articolul 120 alin. 1 stipulează că, în cazul în care compensarea prin ore libere plătite nu este posibilă în termenul prevăzut de art. 119 alin. (1) în luna următoare, munca suplimentară va fi plătită salariatului prin adăugarea unui spor la salariu corespunzător duratei acesteia.

S-a avut în vedere că drepturile salariale corespunzătoare orelor suplimentare prestate în perioada 12.11.2009-31.12.2009 nu au mai putut fi achitate datorită intrării în vigoare a Legii nr. 329/2009, iar până la data de 31.12.2009 nu s-a făcut aplicarea dispozițiilor art. 13 alin. 3 din Legea nr.53/1991, la acest moment nu se poate da curs solicitării reclamanților, deoarece actualul ordonator de credite nu se

poate pronunța retroactiv asupra existenței și acordării dreptului pretins de aceștia.

Potrivit dispozițiilor art.3 lit.c din Legea 330/2009 salarizarea personalului bugetar se realizează cu luarea în considerare a sporurilor, a adaosurilor salariale, a majorărilor, a indemnizațiilor cu caracter general sau special, precum și a altor drepturi de natură salarială, recunoscute sau stabilite, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin hotărâri judecătorești, prin acte de negociere colectivă, precum și prin alte modalități acestea regăsindu-se la un nivel acceptat, potrivit principiilor acestei legi, în salariul brut sau, după caz, în salariul de bază, în solda funcției de bază sau în indemnizația lunară de încadrare;

Conform art.11 din același act normativ sistemul de salarizare reglementează remunerarea personalului din sectorul bugetar în raport cu munca depusă, cu cantitatea și calitatea acesteia, cu importanța socială a muncii, cu condițiile concrete în care aceasta se desfășoară, cu rezultatele obținute, precum și cu principiile prevăzute la art. 6.

Sistemul de salarizare cuprinde salariile de bază, soldele funcțiilor de bază și indemnizațiile lunare de încadrare, sporurile, premiile, stimulentele și alte drepturi, corespunzătoare fiecărei categorii de personal din sectorul bugetar.

A arătat prima instanță că în condițiile în care dispozițiile legale precitate prevăd dreptul reclamanților la includerea în salariul de bază a sporului pentru efectuarea de ore peste programul normal de lucru, refuzul pârâtului de a include în dispozițiile de reîncadrare acest echivalent salarial este nejustificat.

Curtea a mai reținut că aceste drepturi salariale au fost acordate reclamanților, astfel încât pârâtul nu poate refuza reclamanților includerea în dispozițiile de salarizare a acestui spor, cu atât mai mult recunoaște că nu se pot compensa cu timp liber orele efectuate peste programul normal de lucru.

2.Instanța de recurs

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs Consiliul Superior al Magistraturii.

a) Motivele de recurs

În motivele de recurs s-a arătat că potrivit dispozițiilor art.11 din **Legea nr.329/2009**, prin derogare de la prevederile art.119 din Legea nr.53/2003, de la data intrării în vigoare a acestei legi până la 31 decembrie 2010, **munca suplimentară** se compensează prin ore libere acordate până la data de 31 decembrie 2010.

S-a precizat că salariul lunii decembrie 2009 nu a cuprins acest spor, și ca urmare nu a fost cuprins în salariul de bază, context în care nu sunt aplicabile prevederile art.30 alin.6 din Legea nr.330/2009.

b) Întâmpinarea formulată în cauză

Intimații au formulat întâmpinare, solicitând respingerea recursului cu motivarea că sporul pentru munca suplimentară este element component al salariului de bază, pentru că munca suplimentară nu poate fi compensată cu timp liber, că trebuia inclus sporul de 10-25% în salariu, pentru că potrivit Legii nr.330/2009 să nu se înregistreze vreo diminuare a salariului brut de care au beneficiat anterior.

c) Analiza motivelor de recurs

Situația de fapt

Reclamanții au calitatea de personal contractual în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Au susținut că prestează în mod sistematic, prin natura obligațiilor de serviciu, muncă suplimentară, motiv pentru care, în baza art.13 alin.3 din Legea nr.53/1991, au dreptul la un spor de 10-25% calculat la salariul de bază și care face parte din acesta.

Legislația aplicabilă

Legea nr.317/2004 , art.63 – alin.(4): Funcționarii publici și personalul contractual din aparatul propriu al Consiliului Superior al Magistraturii sunt salarizați potrivit dispozițiilor legale aplicabile aceluiași categorii de personal din aparatul Parlamentului.

Legea nr.53/1992, art.13 alin.(1): Orele prestate peste durata normală a timpului de lucru de personalul încadrat în funcții de execuție se compensează cu timp liber corespunzător. Dacă munca

astfel prestată nu a putut fi compensată cu timp liber corespunzător, orele suplimentare se vor salariza cu un spor din salariul de bază astfel:

a) 50% din salariul de bază pentru primele două ore de depășire a duratei normale a zilei de lucru;

b) 100% din salariul de bază pentru orele următoare. Cu spor de 100% se plătesc și orele lucrate în zilele de repaus săptămânal sau în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările legale în vigoare, nu se lucrează.

Alin.(2) Munca peste durata normală a timpului de lucru poate fi prestată și sporurile prevăzute la alin. (1) se pot plăti numai **dacă efectuarea orelor suplimentare a fost dispusă de conducătorul compartimentului sau sectorului de activitate, fără a depăși 360 de ore anual.**

Legea nr.53/2003, art.119 alin.(1) Munca suplimentară se compensează prin ore libere plătite în următoarele 30 de zile după efectuarea acesteia.

Alin.(2) În aceste condiții salariatul beneficiază de salariul corespunzător pentru orele prestate peste programul normal de lucru.

Legea nr.329/2009 art.11- Prin derogare de la prevederile art. 119 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare, de la data intrării în vigoare a prezentei legi până la data de 31 decembrie 2010, munca suplimentară se compensează prin ore libere plătite acordate până la data de 31 decembrie 2010, pentru activitatea prestată în afara duratei normale a timpului de muncă săptămânal în cursul anului 2009, și până la data de 31 martie 2011, pentru activitatea suplimentară prestată în anul 2010.

Înalta Curte examinând actele cauzei, legislația aplicabilă și motivele de recurs, reține:

Funcționarii publici și personalul contractual din aparatul propriu al Consiliului Superior al Magistraturii sunt salarizați potrivit dispozițiilor legale aplicabile aceluiași categorii de personal din aparatul Parlamentului, așa cum se dispune în art.63 din Legea nr.317/2004.

Potrivit art.13 din Legea nr.53/1991, orele prestate peste durata normală a timpului de lucru se **compensează cu timp liber corespunzător** și dacă nu este posibilă compensarea, orele suplimentară se salarizează cu un spor din salariul de bază.

Sporurile aferente muncii suplimentare se pot plăti numai dacă efectuarea muncii a fost dispusă de **conducătorul compartimentului** de activitate, fără a **depăși 360 ore anual**.

Din examinarea condițiilor impuse de legiuitor se constată că sporul pentru munca suplimentară, chiar anterior intrării în vigoare a Legii nr.329/2009 nu poate fi acordat în toate lunile unui an, în același quantum și în consecință nu poate reprezenta un procent fix lunar.

Această concluzie rezultă din prevederile art.13 alin.2 din Legea nr.53/1991, pentru că premiza o constituie dispoziția conducătorului compartimentului, iar condiția este aceea de a nu se depăși 360 ore anual, adică un număr de 45 zile de muncă.

Potrivit prevederilor art.11 din Legea nr.329/2009 de la data intrării în vigoare a acestei legi și până la 31 decembrie 2010, **munca suplimentară se compensează numai prin ore libere**, fără a se putea plăti aceste ore.

Legiuitorul a exclus plata muncii suplimentare, obligând angajatorul să compenseze această muncă prin ore libere.

Înalta Curte arată că reglementarea cuprinsă în art.11 din Legea nr.329/2009 nu este de natură a nesocoti prevederile art.1 din Protocolul 1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Dreptul de a primi sporul pentru orele suplimentare nu se înscrie în categoria de bun intrat în patrimoniul persoanei, în sensul consolidat în jurisprudența Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În raport de reglementarea sporului prin art.13 din Legea nr.53/1991, acesta nu îndeplinește condițiile esențiale de bun, ci numai de simplă speranță, pentru că în dreptul intern nu are o bază suficientă.

Raționamentul expus se întemeiază pe modalitatea de reglementare, respectiv prin modalitatea compensării cu timp liber, și în subsidiar plata orelor suplimentare.

De asemenea legiuitorul a condiționat orele suplimentare la un număr maxim de 360 ore anual și de emiterea **unei dispoziții a conducătorului** sectorului de activitate, situație în care dreptul respectiv nu avea caracter de creanță certă, ci era numai o simplă speranță a persoanelor respective.

d) Soluția instanței de recurs

Având în vedere că potrivit art.11 din Legea nr.329/2009 sporul pentru munca suplimentară nu mai face o parte din salariu, în una decembrie 2009, că reglementarea național nu încalcă dreptul la un bun, pentru că acel spor era condiționat, motivele de recurs fiind fondare, în baza art.312 Cod procedură civilă, recursul se ca admite, se va modifica sentința primei instanțe și se va respinge acțiunea reclamanților ca neîntemeiată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite recursul declarat de Consiliul Superior al Magistraturii împotriva sentinței nr.2889 din 15 iunie 2010 a Curții de Apel București-Seția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința atacată în sensul că respinge acțiunea reclamanților ca neîntemeiată.

Irevocabilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 20 mai 2011.